

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
Academic Administration Guidelines of Islam Private Schools
Under the Office of the Private Education Commission,
Yarang District, Pattani Province

¹ดียวอดดิน กูนา Diya-Uddin Kuna

²นวรรตน์ ไวชมภู Navarat Waichompu

³นรินทร์ จุลทรัพย์ Niran Chullasap

¹²³คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹²³Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: diyad.191@gmail.com

Received October 24, 2023; Revised June 21, 2024; Accepted: June 28, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 2) จัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และโดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 136 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพจริงที่เป็นอยู่ ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการ พบว่า 3.1) ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร 3.2) ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความ

ณัฏของผู้เรียน 3.3) ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ 3.4) ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน

คำสำคัญ: การบริหาร; งานวิชาการ; โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the needs for academic administration of Islamic Private Schools, 2) prioritize the needs for academic administration of Islamic Private Schools, and 3) investigate the academic administration guidelines for Islamic Private Schools, the sample group consisted of 136 teachers from Islamic Private Schools under the Office of the Private Education Commission, Yarang District, Pattani Province. The statistics used to analyze the obtained data included mean, standard deviation, and the modified Priority Needs Index (PNI modified). The research revealed the following findings. 1) The current academic administration was at a high level, while the desired level of academic administration was highest. 2) The priority needs for academic administration were curriculum development, assessment and evaluation, instructional media development and learning sources, and learning process development respectively. 3) The academic administration guidelines should include 3.1) the analysis of the Ministry of Education's basic education core curriculum to ensure that the structure of contents was in line with the curriculum, 3.2) the promotion of teachers to design flexible learning plans in accordance with students' interests and abilities, 3.3) the survey of additional learning resources, registering internal and external learning sources to meet current and evolving needs, and 3.4) the development of clear guidelines for assessment and evaluation.

Keywords: Administration; Academic; Islamic Private Schools

บทนำ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนที่ได้บัญญัติโรงเรียนออกเป็น 4 ประเภทคือ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทนอกระบบ โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาและโรงเรียนเอกชนนโยบายพิเศษตามมาตรา 15 (1) และมาตรา 15 (2) ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ซึ่งแปรสภาพมาจากโรงเรียน “ปอเนาะ” (สถานที่ทำการสอนศาสนาโดยโต๊ะครู) ในปัจจุบันได้จัดการเรียนการสอนแบบขั้นเรียนทั้งวิชาศาสนาและสามัญ โดยผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการและครูใหญ่ ต่อมาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจโครงสร้างและอัตรากำลังของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาทำให้โครงการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจึงประกอบด้วยงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป ขอบข่ายการบริหารงานภายในสถานศึกษาทั้ง 4 งาน เป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้บริหารในการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ส่วนงานอื่นๆ นั้นเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาด้วย โดยหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกระดับ คือ การสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและเป็นนักเรียนในอุดมคติที่คาดหวังไว้ตามบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ทำให้ทุกองค์การต้องเผชิญหน้ากับความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งล้วนเป็นผลมาจากปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ ซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนผ่านการบริหารงานวิชาการ (ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์, 2543)

ฉะนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน เปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถของนักเรียน และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาโดยทันทีมีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ยุทธนา เกื้อกูล, 2560) งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหลายรวมถึงการจัดทำหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษาที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน งานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จรวมถึงความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งหากขาดกระบวนการบริหารจัดการที่เหมาะสมในงานวิชาการ ขาดการเชื่อมโยง ขาดการนำทรัพยากรทางการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง อาจส่งผลกระทบให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนลดลงและจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพการคิดและการพัฒนาปัญญาของผู้เรียนอย่างเลี่ยงไม่ได้ (จิรารัตน์ กระจำนงค์, 2562)

สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เดิมมีการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบปอเนาะ ซึ่งมุ่งเน้นการสอนวิชาศาสนา ต่อมาปอเนาะได้เปลี่ยนสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้มีการเพิ่มหลักสูตรสามัญศึกษา ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ หลังจากได้มีการตราพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจึงได้เปลี่ยนสภาพเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาจนถึงปัจจุบัน (ชมพูนุช นิยมแยม, 2547)

อ้างถึงใน มัสนะห์ สาร และคณะ, 2561) แม้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะได้รับการอุดหนุนและช่วยเหลือจากรัฐ แต่การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังคงมีปัญหา โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหารไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน เนื่องจากการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีบริบทที่แตกต่างกับบริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทั่วไป มีความต้องการและทิศทางการพัฒนาบางประการที่แตกต่างกันออกไป ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามย่อมอยู่ภายใต้บริบทและโลกทัศน์แบบอิสลาม ต้องบริหารและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา ภายใต้บริบทของการจัดการศึกษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นอกจากนี้มีการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ อาทิ การที่ผู้บริหารขาดความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการ ทำให้ยังไม่เข้าใจระบบและเงื่อนไขต่างๆ ที่ทางรัฐและกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ส่งผลถึงการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่ดูแลการศึกษาในพื้นที่และระดับรัฐ (บัณฑิตย์ สะมะฮุน และคณะ, 2549) ในขณะที่คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงโดยเร่งด่วนถึงพอใช้ในทุกปัจจัยคุณภาพ จึงส่งผลให้การดำเนินงานในด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ งานธุรการ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชน ไม่ได้รับการพัฒนาไปในทิศทางและลักษณะที่ควรจะเป็น และมีสภาพการดำเนินงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่พบว่ามีการดำเนินงานในระดับมาก (ฟาริต เตชะมาหมัด, 2550)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้ระบุถึงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ไว้ว่า เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีนักเรียนจำนวนมาก และมีบริบทที่แตกต่างกับบริบทของโรงเรียนเอกชนทั่วไป มีความต้องการและทิศทางการพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียนภายใต้โลกทัศน์แบบอิสลาม มีทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละโรงเรียน ทำให้ประสบปัญหาเรื่องการใช้เวลาเรียนที่มากกว่าโรงเรียนทั่วไป งบประมาณที่ใช้เพื่อการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอ นักเรียนมีชั่วโมงเรียนมากเกินไปทำให้ไม่มีความสุขกับการเรียน เวลาในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ มีไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งวิชาศาสนาและสามัญอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี, 2566).

จากข้อมูลที่ข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า คุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันยังไม่ดีนัก ด้วยกับปัญหาที่เกิดจากโรงเรียนเองรวมถึงอุปสรรคที่โรงเรียนได้รับจากสังคมภายนอก ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นวัตถุประสงค์ตั้งต้นในการเชื่อมโยงสู่การพัฒนาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดเขตอำเภอยะรังต่อไป โดยผลที่คาดว่าจะได้รับการศึกษานี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานให้กับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเชิงของการบริหารที่จะช่วยให้สามารถบริหารงานด้านวิชาการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 15 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 210 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling without Replacement)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารและบุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 15 คน

เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ 1. แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 34 ข้อ เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล 2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ไปขอความร่วมมือ จากบุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 210 ฉบับ
 2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามให้แต่ละโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยตนเอง
 3. ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยติดต่อผู้บริหารและบุคลากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 15 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา สถานที่ ที่กำหนด
- การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
1. หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน
 2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
 3. วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถาม โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified)
 4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นและลำดับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี แสดงดังตาราง

(n = 136)

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	สภาพจริงที่เป็นอยู่ (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			PNI (I-D)/D
	$\bar{X}$	SD	แปล ผล	$\bar{X}$	SD	แปล ผล	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.94	0.64	มาก	4.62	0.45	มากที่สุด	0.17
2. ด้านการพัฒนากระบวนการจัด	4.19	0.64	มาก	4.58	0.58	มาก	0.09

การเรียนรู้				ที่สุด			
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้	4.09	0.67	มาก	4.60	0.47	มากที่สุด	0.12
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.16	0.92	มาก	4.68	0.34	มากที่สุด	0.13
เฉลี่ยรวม	4.10	0.72	มาก	4.62	0.46	มากที่สุด	0.13

จากตารางพบว่า ความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยรวมพบว่า สภาพจริงที่เป็นอยู่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.72) สภาพที่ควรจะเป็น พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.64) สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.45) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.64) สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.67) สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.47) และด้านการวัดผลและประเมินผล สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.92) สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.34)

ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า มีความต้องการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าความต้องการจำเป็น PNI Modified = 0.17 รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าความต้องการจำเป็น PNI Modified = 0.13 และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็น PNI Modified = 0.12 ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็น PNI Modified = 0.09

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า 2.1 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้นหรือช่วงวัยของผู้เรียน และมีการบูรณาการระหว่างวิชาเพื่อลดจำนวนวิชาให้สอดคล้องกับชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ 2.2 ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 2.3 ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ 2.4 ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้

เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลให้ได้มาตรฐาน และมีการวัดผลประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนว สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือการพัฒนา สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็น พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือการพัฒนา สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง ที่ได้ศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้สอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (อภิชา พุ่มพวง, 2559)

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็น พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารีฟ เริงสมุทร ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่าระดับปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่ ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้านนั้น พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติมากที่สุดคือ ส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลการ

เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ปฏิบัติมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินผู้เรียนโดยยึดมาตรฐานผู้เรียนเป็นหลัก (ชาร์ฟ เริงสมุทร, 2562)

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน สภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดให้มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม และศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นพบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีการจัดให้มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม และศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา เกื้อกุล ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านและภาพรวมทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีปัญหาหลักที่สำคัญคือ โรงเรียน ยังขาดการบริหารจัดการที่ดีด้านหลักสูตรอิสลามศึกษา เทคนิคการสอน สื่อการสอน อิสลามศึกษา และแหล่งการเรียนรู้ยังขาดความหลากหลาย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อศึกษามีความเกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงทั้งโลกดุนยา (โลกปัจจุบัน) และอาคิเราะฮ์ (โลกหน้า) สามารถปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ส่งผลอันดีงามต่อผู้เรียนในด้านจิตใจและจิตวิญญาณสอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา (ยุทธนา เกื้อกุล, 2560)

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล สภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพที่ ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการวัดผลการเรียนและการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็น พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการวัดผลการเรียนและการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชเรศ คำดีบุญ ที่ได้ทำการการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตร (นุชเรศ คำดีบุญ, 2564)

2. ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า สภาพจริงที่เป็นอยู่ของ การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและ

แหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ สภาพที่ควรจะเป็น ของการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบ วิเศษรัมย์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง(ระเบียบ วิเศษรัมย์, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัมย์ ภัทรมานิต ที่ได้ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 6 อันดับ 1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการแนะแนวการศึกษา 6) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (ธัมย์ ภัทรมานิต, 2560)

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า 3.1) ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้นหรือช่วงวัยของผู้เรียน และมีการบูรณาการระหว่างวิชาเพื่อลดจำนวนวิชาให้สอดคล้องกับชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ 3.2) ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 3.3) ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ 3.4) ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลให้ได้มาตรฐาน และมีการวัดผลประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

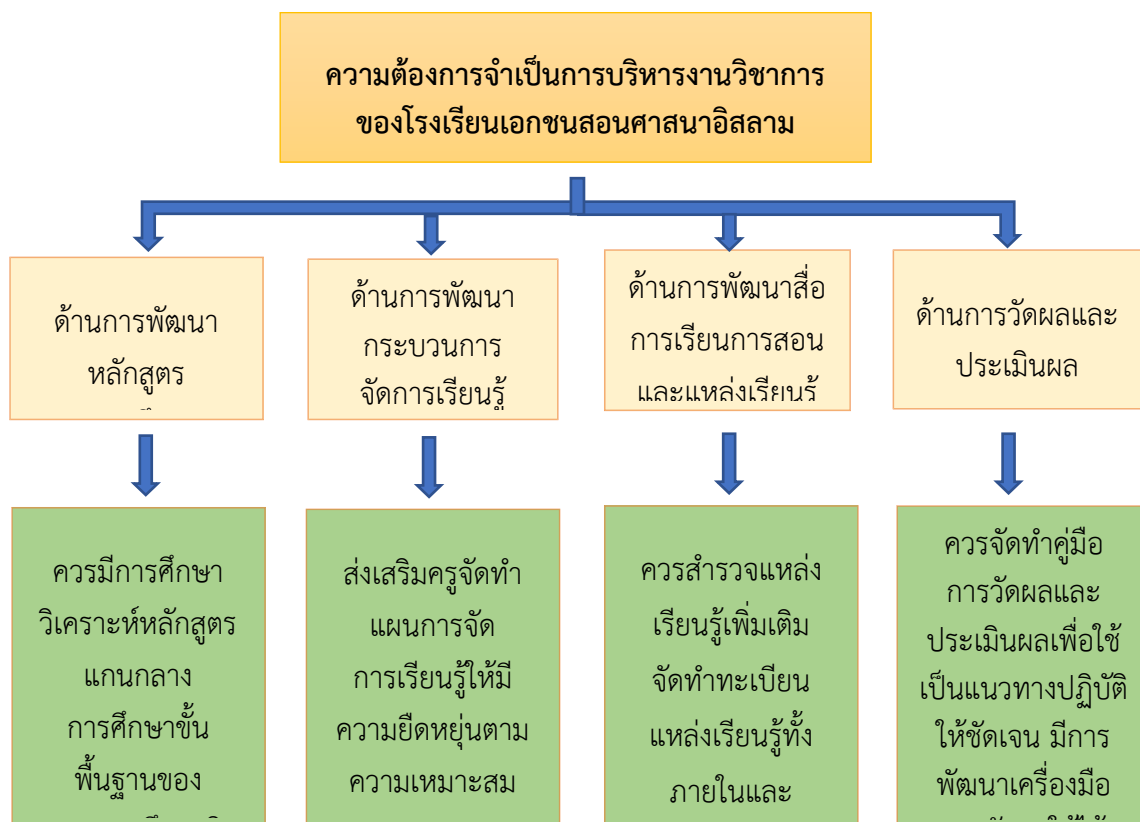
4) การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ กงสุขุ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอบรรพตพิสัย ที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของครู

ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่การจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย โดยการจัดการอบรม ศึกษาดูงาน พร้อมกับให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน การเชิญวิทยากรใน ชุมชนมาให้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียน และมีการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน ได้แก่ การจัดอบรมการจัดทำสารสนเทศ และการพัฒนาเครื่องมือให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา (สุพรรณิ กงสุข, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของอานนท์ คนขยัน และคณะ ที่ได้ ศึกษาวิจัย แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด มุกดาหาร มีดังนี้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับศักยภาพความถนัดและความ สนใจของผู้เรียน ใช้วัตรกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัยประเมินคุณภาพ กำกับติดตาม ตรวจสอบ การวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระเบียบการวัดและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (อานนท์ คนขยัน และคณะ, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอเยรัง จังหวัดปัตตานี 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการ วัดผลและประเมินผล ทำให้เกิดข้อค้นพบจากการวิจัย ดังนี้

บทสรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้ 1) สภาพจริงที่เป็นอยู่ ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหาร งานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการ พบว่า 3.1) ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ 3.2) ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม 3.3) ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก 3.4) ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน มีการพัฒนาเครื่องมือ การวัดผลให้ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็น ผู้วิจัยจึงนำมาเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรศึกษาปัญหาของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

2. ควรศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อร่วมมือกันในการหาแนวทางการพัฒนาในเชิงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้นหรือช่วงวัยของผู้เรียน และมีการบูรณาการระหว่างวิชาเพื่อลดจำนวนวิชาให้สอดคล้องกับชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความ

ต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรมีคลังสื่อ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำสื่อ

4. แนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน ครูควรศึกษาระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาเครื่องมือ การวัดผลให้ได้มาตรฐานและทันสมัย ในการวัดผลประเมินผลควรมีวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และประเมินตามสภาพจริง

เอกสารอ้างอิง

- จิรารัตน์ กระจำนที. (2562). การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. *ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. สาขาวิชาอิสลามศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชาร์ฟ เริงสมุทร. (2562). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่. *วารสารราชชนกนครินทร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 10(5): 135-138.
- ธัมมัย ภัทรมานิต. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 12(2): 445-462.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัณฑิตย สมะออน และคณะ. (2549). *พหุวัฒนธรรมกับการพัฒนาการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาปอเนาะ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มุสลิมศึกษาสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ฟาริต เตมะหมัด. (2550). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มัสนะห์ สาร และคณะ. (2561). กลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. *ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. สาขาวิชาอิสลามศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ระเบียบ วิเศษรัมย์. (2556). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3.

- วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. (2566). ประวัติความเป็นมาของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.o pep.go.th/general/history>.
- สุพรรณิ กงชุย. (2556). การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอศรีบุรีที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสมจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อานนท์ คนขยัน และคณะ. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 2(1): 135-151.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 608–609.

